BIULETYN INFORMACYJNY
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI

WYCHODZI 3 RAZY W MIESIĄCU

ROK I. | GDYNIA, dnia 12 sierpnia 1932 | NR. 20

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni
Referat Prasowy, ul. Świętojańska, tel. 1643.
PRENUMERATA: w kraju kwartalnie 3 zł., zagranicą 5 zł.
Konto P. K. O Nr. 204.415. Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

PRZEDRUK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA

Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni — Redaktor Józef Kunert L. S. C.

TREŚĆ:

WŁAŚCIWOŚCI ZDROWEGO BILANSU.

Hieronim Merdas, Toruń
zaprzys. rewizor ksiąg
przy Izbie Przem.-Handl.

ZADANIE BILANSU.

Przeglądając Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu, stwierdzamy, że poszczególne bilanse sporządzone zostają w najróżnorodniejszy sposób, co oczywiście utrudnia we wysokiej mierze przeprowadzenie należytej analizy. Dlatego należałoby ustalić w ogólnych zarysach pewien wzór, obowiązujący przy sporządzaniu bilansów.

Aczkolwiek zbyt często słyszy się zdanie, że pozycje bilansowe nie odpowiadają istotnym wartościom; to niemniej jednakże jest nieodzownym warunkiem już i dla średnich przedsiębiorstw sporządzanie bilansów. O ile nie można ze zwykłego bilansu stwierdzić jak świetnie się powodzi danemu przedsiębiorstwu, to jednakże można stwiedzić, że mu dobrze idzie, a jeszcze pewniej, że mu się źle powodzi. Tego rodzaju zasada była wystarczająca w czasach pomyślnej konjuktury gospodarczej, dziś natomiast przy stałym spadku rentowności zmusza nas życie do szczególniejszej analizy.

Zbyt często zachodzi nieporozumienie co do wartości bilansu. Wartość bilansu nie polega na wykazaniu zysku lub straty. Do tego przeznaczone są księgowość i rachunek zysków i strat. Zadaniem bilansu jest natomiast przedstawienie układu kapitałów, biorących udział w danem przedsiębiorstwie, przyczem strona prawa wykazuje w jaki sposób zdobyto kapitały, zaś strona lewa, w jaki sposób je zużyto.

Z tego tytułu wypływają pewne zasady, uzasadniające rzeczową specyfikację poszczególnych pozycyj bilansowych, przyczem tylko nadzwyczaj szczegółowa specyfikacja daje kierownictwu możność powzięcia odpowiednich praktycznych zarządzeń.

Ściśle określonych zasad nie da się ustalić przy określeniu, czy dane przedsiębiorstwo uważać należy za zdrowe, czy też za chore. Często określa się przedsiębiorstwa za zdrowe, o ile długi nie przekra-

czają 50% ogólnego kapitału, biorącego udział w danym przedsiębiorstwie. Ścisłe określenie jednakże zależne jest od specificznych właściwości danego przedsiębiorstwa.

STOSUNEK I OCENA POZYCYJ STANU CZYNNEGO.

Co należy wziąć pod uwagę przy analizie? A mianowicie należy wziąć pod uwagę zdolność produkcyjną, t. zn., że dane przedsiębiorstwo z uwagi na sposób produkcji swoich wyrobów musi utrzymać produkcję na pewnym poziomie, o ile wogóle ma produktywnie pracować. Tego rodzaju produkcja wymaga maszyn o pewnej wydajności, urządzeń, warsztatów itd., odpowiednich budynków, a w związku z tem i odpowiednich terenów. Czasokres produkcji z uwzględnieniem rozmiarów fabryki pozwala na wyliczenia ilości zapasów. Również i debitorów można obliczyć, biorąc pod uwagę długość kredytów, obowiązujących itd. w danej branży. Odnośny stosunek procentowy poszczególnych pozycyj da się dość ściśle określić, przyczem zbyt silne odchylenia od zasadniczego stosunku procentowego wpływają ujemnie na płynność kapitałów.

Co do amortyzacji, to zaleca się nie odpisywać zużycia od wartości aktywów, a natomiast otworzyć w pasywach specjalne konto kapitału amortyzacyjnego. W ten bowiem sposób można na pierwszy rzut oka stwierdzić, ile dotychczas zamortyzowano z inwestowanego. kapitału.

Nietylko jednakże właściwy stosunek poszczególnych wartości aktywów wpływa na rentowność przedsiębiorstwa, lecz w niemniejszy sposób koszt inwestycji, bowiem za droga budowa gmachów fabrycznych, zakup maszyn, przebudówek, przeróbek i t. d., obciążające stale przedsiębiorstwo z tytułu procentów i amortyzacji, utrudniając konkurencję, chyba, że się uwzględni przy amortyzacji liberalniejszą politykę, o względnej wartości. Jednakże najważniejszą rzeczą przy analizie jest stwierdzenie wszelkich dodatnich i ujemnych stron celem odpowiedniego uzględnienia tychże przy kalkulacji.

KAPITAŁ OBCY.

Strona pasywów bilansu zdobyła sobie dotychczas większe poważanie, bowiem wykazuje regularnie i ściśle wszelkie długi, aczkolwiek zbyt często zlewa się wszelkie pozycje długów (banki, dostawcy itd.) w jedną pozycję, a już nieomal nigdy nie podaje się płatności zobowiązań (banki). Termin płatności jest zbyt często groźniejszy niż wysokość długu. Wysokość zobowiązań nic nie stanowi, a natomiast decyduje stosunek procentualny w stosunku do innych pozycyj bilansowych i własnego kapitału. Terminy płatności, koszty i możliwość spłaty są decydującymi czynnikami. Obcy kapitał należy zatem zainteresować tylko o tyle, o ile istnieją możliwości oprocentowania, amortyzacji i pełnego zatrudnienia kapitału.

Termin zaciągniętych zobowiązań winien być dłuższy niż normalna długość obrotu, t. zn. stopniowej likwidacji inwestowanego kapitału w pewnej części majątku, tak, aby przedsiębiorstwo miało możność spłacać w terminie długi ze sum osiągniętych z likwidacji danych wartości majątkowych, co ma nadzwyczajne znaczenie przy

krótkoteminowych kredytach.. Przy długoterminowych zobowiązaniach ważniejsze znaczenie posiada oprocentowanie.

Mamy inne rodzaje zobowiązań, a mianowicie akcepty, dostawcy, banki, przyczem kredyty dostawców są najtańsze, natomiast bankowe, aczkolwiek bardzo drogie, to jednak nadzwyczaj elastyczne.

Bilans wykazuje zasadniczo stan li tylko jednego dnia i może dać mylniejszy pogląd, o ile przy sporządzaniu bilansu poświęcono zbyt wiele „uwagi". O zdrowem położeniu przedsiębiorstwa mowa być może dopiero wtenczas, o ile wykazany układ kapitałów utrzymywał się również w ciągu całego roku, mniejwięcej w tych samych granicach procentualnych. Oblicze zaś gospodarki pożyczkowej wykaże nam dopiero rachunek strat i zysków oraz inne dane statystyczne.

KAPITAŁ WŁASNY I REZERWY.

Kapitał własny spełnia podwójną rolę, a mianowicie ponosi ryzyko przedsiębiorstwa i spełnia funkcje reprezentacyjne, przyczem im wyższy kapitał własny, tem elastyczniejsze przedsiębiorstwo.

Nie należy przypisywać na pierwszy rzut oka zbyt wielkiej wartości poszczególnym pozycjom kapitałów rezerwowych itd., a natomiast należy tego rodzaju pozycje wpierw zanalizować. Kapitał własny winien bezwzględnie istnieć w pewnej danemu przedsiębiorstwu odpowiedniej wysokości. Co się tyczy cichych rezerw, to przechodzimy nad tą sprawą w danym wypadku z pewnych względów do porządku dziennego.

ZUŻYCIE ODPISÓW.

Odpisy winny być wykazane po stronie pasywów (o czem mowa już powyżej), aby można stwierdzić, do jakiej wysokości zużyte zostały wartości aktywów i w jakiej wysokości inwestowano nowe wartości. Należy szczegółowo zbadać w jaki sposób zużyto wartości powstałe z tytułu odpisów na likwidujących się wartościach aktywów. W praktyce zbyt często zapomina się, że odnośne sumy z tytułu amortyzacji winny być trzymane do dyspozycji i zużyte na zakup — w razie zepsucia — nowych inwestycyj. Niestety, większa część przedsiębiorstw zużywa odnośne kwoty na inne cele, co powoduje zbyt często trudności finansowe. Wobec takiego stanu rzeczy winno zdrowo prowadzone przedsiębiorstwo wykazać z uwagi na odpisy z roku na rok większy kapitał własny i to do czasu przeprowadzenia nowych inwestycyj.

PŁYNNOŚĆ.

Niejedne bilanse wykazują doskonałą płynność. Należy jednakże wziąć pod uwagę, że po dzień zamknięcia oczyszcza się konta itd.

Bardzo często przypada dzień zamknięcia w martwym sezonie, gdzie zarówno stan zapasów jak i saldo odbiorców są stosunkowo niższe. Na płynność kapitałów po dzień zamknięcia można również w pewnym stopniu oddziaływać.

Płynność wynikająca z porównania długów z pozycjami aktywów przeznaczonych do ich pokrycia, przedstawia tylko część płynności. Dla poważnej ilości przedsiębiorstw większe znaczenie posiada stała płynność środków w związku z bieżącymi wydatkami, — jak

pensje, robocizna, prąd, światło i t. d. — Ta część płynności uwydatnia się dopiero w rachunku zysków i strat, oczywiście przy szczegółowej specyfikacji.

W ogólnej ocenie bilans przedsiębiorstwa jest zdrowy wówczas, o ile stojące do dyspozycji płynne środki obrotowe, wyższe są od bieżącego zapotrzebowania na pokrycie wydatków zakładu.

WIADOMOŚCI Z GDYNI

PRACE NAD ROZBUDOWĄ PORTU W LIPCU.

Roboty morskie: Nadbudowano 220 metrów b. ściany nadwodnej na nabrzeżu Stanów Zjednoczonych oraz wyczerpano około 35.000 m^3 gruntu w basenie wewnętrznym i w basenie Prezydenta. Wyczerpany grunt wyrefulowano na nabrzeże Stanów Zjednoczonych.

Roboty drogowe: Na ul. Stanów Zjednoczonych wykonano w dalszym ciągu 2480 m^2 jezdni: na ul. Mostowej wykonano 6.500 m^3 robót ziemnych oraz 1900 m^2 darniowania: na Drodze Oksywskiej ustawiono w dalszym ciągu 184 m. b. balustrady i wybrukowano 2500 m^2 jezdni; na ul. Warsztatowej ukończono roboty ziemne oraz ułożono krawężniki i wybrukowano jezdnię na odcinku od ul. Centralnej do wiaduktu Nr. 4; rozpoczęto budowę ul. Śledziowej na odcinku od ul. Rybackiej do nabrzeża Rybnego, ułożono krawężniki, wykonano kanalizację i zabrukowano 430 m^2 jezdni.

Budowa wiaduktów: Ustawiono w dalszym ciągu rusztowanie pod konstrukcję mostową wiaduktu Nr. 4.

Budowa magazynów: W magazynie bawełnianym wykończono pomieszczenie biurowe; magazyn „Żeglugi Polskiej" doprowadzono w stanie surowym do wysokości sklepień dachowych; wykonywano w dalszym ciągu nawierzchnię rampy magazynu Nr. 3 i rozpoczęto wykonywanie nawierzchni rampy magazynu Nr. 1. Rozpoczęto budowę Hali Śledziowej przy nabrzeżu Angielskiem oraz magazynu tranzytowego przy nabrzeżu Francuskiem; wykonano wykopy pod fundamenty oraz rozpoczęto ustawianie szalowań.

Fundamenty pod dźwigi: Na nabrzeżu Holenderskiem ułożono około 80 m. b. szyn, a na nabrzeżu Stanów Zjednoczonych zabetonowano fundament na długości 170 m. b. oraz ułożono szyn na długości 30 m. b.

OBROTY PORTOWE W LIPCU.

W miesiącu lipcu br. ruch statków w porcie gdyńskim zwiększył się dość znacznie w porównaniu z poprzednim miesiącem i wynosił na wejściu 346 statków, o tonażu 257.441 n. r. t., na wyjściu 343 statków, o tonażu 254.676 (wobec 291 statków i 216.400 n. r. t. na wejściu w czerwcu).

Podług poszczególnych bander, ruch statków w miesiącu lipcu przedstawiał się następująco:

	Na wejściu		Na wyjściu	
	statków	n. r. t.	statków	n. r. t.
Polska	44	54.721	44	53.080
W. M. Gdańsk	16	2.717	17	2.259
Anglja	6	8.701	7	11.091
Danja	48	32.356	49	31.240
Estonja	10	4.650	8	3.778
Finlandja	14	10.252	12	7.470
Grecja	3	7.565	3	7.565
Holandja	5	3.286	4	2.743
Litwa	1	392	1	392
Łotwa	9	5.681	10	7.901
Niemcy	62	30.863	58	33.282
Norwegja	14	12.884	12	8.528
St. Zjedn. Am.	3	9.773	3	9.773
Szwecja	111	73.600	115	75.574
Razem	346	257.441	343	254.676
Mies. poprzedni	291	216.400	300	230.868
Lipiec 1931 r.	286	259.058	293	264.229

Pierwsze trzy miejsca zajęły, podobnie jak w miesiącu poprzednim, kolejno, bandera szwecka, polska i niemiecka.

Ogólny obrót towarowy (w obrotach zamorskich) wynosił w lipcu br. 477.094 ton, z czego 436.628 ton w eksporcie i 40.466 ton w imporcie. W porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększył się ogólny obrót przeładunkowy bardzo znacznie, o 88.906 ton, czyli o 23%. Znaczny wzrost obrotów w miesiącu sprawozdawczym, spowodowany został tak wzmożonym znacznie eksportem, jak i importem, przyczem ten ostatni zwiększył się w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 50 %.

Obrót towarowy portu gdyńskiego w roku bieżącym nie dosięga jednak poziomu z roku ubiegłego, skutkiem zbyt małych obrotów w przywozie. Dla porównania podajemy obroty lipcowe w zeszłym roku oraz obroty z lipca br.

	Ogólne obroty		Przywóz		Wywóz	
	1932	1931	1932	1931	1932	1931
Lipiec:	477.094 t.	503.102 t.	40.466 t.	70.397,8 t.	436.628 t.	432.704 t.

Obroty towarowe w lipcu 1932 r.

Import (w tonach):	
ryż surowy	10.338
owoce świeże	838
owoce suszone	204
kawa, kakao, herbata	416
tytoń	394
napoje alkoholowe	8
ryby mrożone	12
żużle Thomasa	13.328
tłuszcze zwierzęce surowe	128
skóry	250
nasiona oleiste	2.876
soda	350
oleje	41
żywica	54
asfalt	51
wyroby gumowe	12
metale szlachetne	28
glinka farbiarska	73
len i konopie	51
wełna	55
żelastwo (złom)	7.883
miedź	138
wyroby metalowe	103
maszyny, aparaty i części	14
samochody i części	33
papier	192
bawełna	1.894
szmaty	22
tłuszcze i oleje roślinne	48
garbniki	110
juta	144
celuloza	68
różne	290
	40.466

Eksport (w tonach):	
ryż wyłuszczony	430
mąka ryżowa	548
cukier	6.423
napoje alkoholowe	136
bekony	3.722
wędliny	1.270
masło	44
jaja	317
warzywa	11
makuchy	73
deski i łaty	7.109
węgiel (eksportowy)	387.631
bunkier	13.054
koks	2.819
nawozy azotowe	4.262
szyny kolejowe	2.001
cynk	1.606
wyroby metalowe	133
papier	193
wyroby włókniste	213
wyroby gumowe	101
klepki	147
wyroby drzewne	35
chlorek wapnia	68
karbid	15
celuloza	126
różne	99
	436.628

W porównaniu z czerwcem, wzrósł w lipcu wywóz prawie wszystkich najważniejszych artykułów eksportowych naszego portu, za wyjątkiem ryżu wyłuszczonego i mąki ryżowej. W imporcie, wzrost ogólnych cyfr przeładunku przypada na wzmożony przywóz żużli Thomasa, złomu i nasion oleistych.

Ruch pasażerski był w dalszym ciągu ożywiony w miesiącu sprawozdawczym, z powodu sezonu turystycznego i wynosił 1907 osób na wejściu oraz 1603 osób na wyjściu.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ.

W miesiącu lipcu br. statki polskich przedsiębiorstw żeglugowych przewiozły ogółem około 93.473 ton towarów (bez importu z Anglji) z czego 78.303 ton przypada na eksport z Polski, 9.670 ton na import do Polski, oraz 5.500 ton na przewóz między portami zagranicznemi. Z poszczegól-

nych przedsiębiorstw okrętowych „Żegluga Polska" przewiozła w lipcu 49.691 ton, „Polbryt" 5.904 ton (bez importu z Anglji), „Polskarob" 37.504 ton i P. T. T. O. około 374 ton oraz 296.875 std. drzewa. W porównaniu z miesiącem czerwcem, ilość towarów przewiezionych pod banderą polską znacznie się zwiększyła, dzięki zwiększonym przewozom na statkach „Żeglugi Polskiej".

Trampy „Żeglugi Polskiej" przewiozły w lipcu ogółem 39.258 ton, z czego 28.998 ton w wywozie z Polski, 4.760 ton w przywozie do Polski oraz 5.500 ton w przewozie między portami zagranicznemi. W eksporcie z Polski przewożono węgiel, szyny, drzewo, cukier, zboże i drobnicę. W przywozie do Polski przewożono jedynie nawozy sztuczne. Na rejsach między portami zagranicznemi ładunek stanowiły nawozy sztuczne oraz rudy. Trampy odbyły w lipcu 17 podróży, zawijając do: Gdyni, Gdańska, Stavanger, Rönnskär, Amsterdamu, Dordrecht, Londynu, Antwerpji, Królewca, Gandawy, Tyne, Oscarshamm i Rotterdamu.

Na linjach regularnych „Żeglugi Polskiej" przewieziono w lipcu ogółem 10.433 ton, z czego 5.816 w eksporcie z Polski, oraz 4.617 ton w imporcie do Polski. Odbyto ogółem 11 podróży, zawijając do portów: w Gdyni, Gdańsku, Tallinnie, Wyborgu, Helsingforsie, Rotterdamie, Amsterdamie i Antwerpji.

Statki Polsko Brytyjskiego Tow. Okrętowego przewiozły w lipcu, w eksporcie z Polski do Anglji ogółem 5.904 ton towarów, z czego 4.485 ton przez Gdynię i 1.419 ton przez Gdańsk. Z poszczególnych artykułów eksportowych większe ilości zajęły: bekony 3.840 ton, jaja 576 ton i drzewo 1.374 ton.

Statki Polsko Skandynawskiego Tow. Transportowego „Polskarob" przewiozły w lipcu 37.504 ton węgla w eksporcie z Polski, z czego do Szwecji 22.837 ton, do Norwegji 11.867 ton, do Danji 2.800 ton. W miesiącu lipcu statki przedsiębiorstwa odbyły ogółem 13 podróży, zawijając do następujących portów: Gdynia, Limhamm, Malmö, Slemmestad, Karlskrona, Göteborg, Haugesund, Haderslev, Oxelösund, Gefle, Norrköping, Oslo.

Statki linji Gdynia—Ameryka (P. T. T. O.) odbyły w lipcu 1 podróż do Ameryki i 2 podróże z Ameryki do Europy. Oprócz tego statki przedsiębiorstwa odbyły 2 wycieczki, do fjordów norweskich i do plaż nadmorskich północno-zachodniej Europy. Pasażerów przewieziono do Ameryki 1057; towarów przewieziono do Ameryki 81 ton i 296.875 std. drzewa, z Ameryki do Europy 293 ton; poczty przewieziono do Ameryki 234 worków, z Ameryki do Europy 411 worków.

RYNEK FRACHTOWY.

Węgiel. Frachtowanie węgla w lipcu utrzymało się na poziomie miesiąca poprzedniego Nadal większość eksportu węgla była skierowana do Szwecji, Norwegji i Finlandji. Ilość wywieziona do Belgji i Holandji utrzymała się na zwykłym poziomie, podczas gdy eksport do Francji wykazuje pewne ożywienie. Z końcem miesiąca ukazały się zapytania na eksport do Irlandji, jednakże narazie bez pozytywnych rezultatów.

Eksport do Włoch i Danji utrzymał się również na zwykłym poziomie.

Jako stawki orjentacyjne należy uważać:

3000	ton	Stockholm	sh. 4/—
3000	„	Malmö	Szw. Kr. 3/75
2500	„	Oslo	sh. 4/9
2/2500	„	Aarhus	„ 4/6
4000	„	Helsingfors	„ 3/9
3000	„	Amsterdam	„ 5/6
2000	„	Rouen	„ 6/6
5/6000	„	Genua	„ 7/6
6000	„	Buenos Aires	„ 9/3

Zboże i drzewo. Frachtowanie drzewa w miesiącu lipcu nie doznało żadnego ożywienia, podczas gdy frachtowanie zboża było dosyć żywe, z powodu konieczności eksportowania starych zapasów przed żniwami.

Anglja. Zaofiarowanie drewna do Anglji było na tyle dostateczne, że statki linji regularnych mogły być bez trudności zapełnione. Większe ożywienie dało się odczuć przy frachtowaniu drewna do Londynu, dokąd wysłano kilka statków dodatkowych. Poza tem wyekspedjowano statek o pojemności 180 std. DBB z Gdańska do Rhyl po stawce sh. 48/— za std.

Holandja. Frachtowanie drzewa do portów holenderskich utrzymało się w zwykłych rozmiarach. Stawki frachtowe raczej jeszcze się obniżyły. Poza statkami linji regularnych wyekspedjowano jedynie kilka żaglowców motorowych, które z powodu niższych kosztów asekuracji były w stanie akceptować stawki, leżące poniżej stawek linji regularnych.

Belgja. Zaofiarowanie drewna do Belgji było słabe, jakkolwiek nieco większe niż w poprzednim miesiącu, jednakże po niezmienionych stawkach frachtowych. Do odwiezienia wystarczyły statki linji regularnych.

Francja. Odczuwano dotkliwie brak licensji przywozowych dla drewna tak, że żadnych większych partji nie wysłano. Ekspedjowano kilka statków z dębiną i kompletunkiem DBB po dotychczasowych stawkach frachtowych. Zafrachtowano statek 600 std. do Rochefort po stawce sh. 29/—.

Frachtowanie zboża szczególnie żyta do Danji znacznie się ożywiło.

Danja. Zafrachtowano statek 500-tonowy do Esbjerg po 8/6 oraz 600-tonowy po 7/6 za tonę. Pozatem dużo mniejszych żaglowców do różnych portów Danji po 5/ do 6/—.

SYTUACJA GOSPODARCZA W LIPCU.

Sytuacja gospodarcza w Gdyni kształtowała się w miesiącu lipcu pod znakiem lekkiej poprawy w porównaniu do poprzedniego miesiąca.

Na rynku pieniężnym nie notowano zmian na lepsze. Mimo spadku sumy zaprotestowanych weksli, w porównaniu do poprzedniego miesiąca, wypłacalność była słaba, a spadek protestów wekslowych przypisać należy głównie ostrej selekcji materjału wekslowego. W miesiącu sprawozdawczym zaprotestowano na terenie Gdyni 870 sztuk weksli, na łączną kwotę 242.764,27 zł. (919 sztuk — 282.330,66 zł. w czerwcu) w czem 6 weksli zagranicznych na sumę 2.483,20 zł. Odsetek weksli zaprotestowanych w oddziale Banku Polskiego wynosił w lipcu 2,71% wobec 2,42% w miesiącu poprzednim.

Skup walut i dewiz był ożywiony wskutek licznych reemigrantów i wycieczek z Ameryki, kierujących się na Gdynię.

Znaczniejszego ubytku wkładów nie zauważono naogół w bankach. Działalność kredytowa zmniejszyła się jednak w dalszym ciągu, co pozostaje między innemi w związku ze spadkiem wkładów oszczędnościowych na początku b. r. oraz z brakiem odpowiedniego materjału wekslowego do dyskonta.

W przemyśle nie notowano żadnego większego ożywienia sezonowego. Fabryki krzeseł pracowały normalnie, produkując towar wartości 43.000 zł. z czego 24.000 zł. na eksport. Łuszczarnia Ryżu przerobiła w lipcu 6756 ton surowca, z czego na eksport wywieziono 3947 ton. Dawniejsza „Gdyńska Olejarnia" zmieniła od 1-go sierpnia br. nazwę na „Zakłady Przemysłu Olejarskiego „Union" Sp. Akc." Kapitał zakładowy przedsiębiorstwa wynosi 7 milj. złotych. W miesiącu lipcu Olejarnia pracowała jeszcze słabo, wskutek trwającej rozbudowy zakładów przemysłowych. Zakłady ceramiczne były nieczynne w miesiącu sprawozdawczym, wobec słabego ruchu budowlanego. W związku z powyższem również przemysł budowlany pracował bardzo słabo.

Obroty w handlu wzrosły w miesiącu lipcu o 30%, w porównaniu do poprzedniego miesiąca.

W handlu artykułami spożywczemi wzrost obrotów wynosił, z powodu Święta Morza, kilkaset procent. Pomimo spadku ceny mąki żytniej o 20%, cena chleba utrzymała się na tym samym poziomie. Obroty w handlu materjałami włókienniczemi i konfekcją były wyższe o 30% w porównaniu do ubiegłego miesiąca, dzięki ustalonej pogodzie. Ceny na bławaty i konfekcję spadły jednak o 15%. Ceny żelaza budowlanego obniżyły się również o 15%. Cechą charakterystyczną obecnego okresu jest to, że sprzedaż w handlu tak detalicznym jak i hurtowym odbywa się prawie wyłącznie za gotówkę, wobec braku zaufania do materjału wekslowego nawet pierwszorzędnej jakości.

Ruch sezonowy w Gdyni był w miesiącu lipcu bardzo ożywiony i rozmiarami swojemi przewyższa znacznie ten sam okres z ubiegłego roku. Szczególnie silna była w roku bieżącym frekwencja turystów. Ceny w pensjonatach, w stosunku do ubiegłego roku, były o około 30% niższe.

POŁOWY MORSKIE W LIPCU.

Pomimo sprzyjającej pogody w miesiącu lipcu, połowy morskie wypadły bardzo słabo, z powodu braku ryby i w ciągu miesiąca sprawozdawczego złowiono jeszcze mniej aniżeli w niepomyślnym miesiącu czerwcu.

Połowy odbywały się właściwie tylko w drugiej połowie miesiąca, gdyż w pierwszych tygodniach połowów prawie nie było. Z poszczególnych gatunków poza stornią, łowiono przeważnie tylko skarpie.

Połowy płastug były słabe, jak również połowy dalekomorskie, które przy 5 wyjazdach dały zaledwie 1.200 kg. Węgorze łowiono w dalszym ciągu na haczyki, więcierzy jeszcze nie stawiano.

W lipcu poprawił się natomiast nieco połów wątłuszy, podczas gdy zdobycz węgorzycy i ryb słodkowodnych obniżyła się.

Ceny nieznacznie zwyżkowały, ale naogół były w dalszym ciągu bardzo niskie.

W ciągu miesiąca lipca złowiono ogółem 167.890 kg. ryb, wartości 91.880 zł., z czego:

troci	90 kg.	węgorzyc	15.970 kg.
storni	105.370 kg.	sieji	20 kg.
skarpi	9.850 kg.	makreli	230 kg.
śledzi morsk.	1.560 kg.	szczupaków	3.810 kg.
węgorzy	9.730 kg.	okoni	1.600 kg.
wątłuszy	18.440 kg.	płotek	1.220 kg.

Z ogólnej ilości 167.890 kg. ryb, złowionych w lipcu br., 14.000 kg. sprzedano do wędzarń miejscowych, 60.490 kg. wywieziono do Gdańska i 93,400 kg. sprzedano na rynku miejscowym.

POŁĄCZENIE GDYNI DROGĄ WODNĄ Z ZAPLECZEM.

W roku bieżącym firma „Lloyd Bydgoski Sp. Akc." przedłużyła swą regularną linję żeglugową Warszawa—Gdańsk do portu gdyńskiego. Utworzono mianowicie codzienną komunikację żeglugową z Gdyni do Gdańska, skąd w każdy czwartek oraz niedzielę odchodzą statki i berlinki w górę rzeki. W związku z tem firma przyjmuje do przewozu drogą morską wszelkie towary drobnicowe i masowe z Gdyni do: Gdańska, Grudziądza, Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, Płocka oraz innych miejscowości położonych nad Wisłą aż do Warszawy włącznie.

Towary drobnicowe przyjęte w Gdyni, niezależnie od ich ilości, są niezwłocznie wysyłane do Gdańska, gdzie po skompletowaniu wysyłane są w górę rzeki każdego czwartku i niedzieli rano. Czas trwania podróży na linji Gdynia—Gdańsk—Warszawa, wynosi 6 dni. Koszty przewozu niższe są od frachtów kolejowych, w niektórych wypadkach do 60%.

Tabor przedsiębiorstwa będący obecnie w eksploatacji składa się z 18 holowników i transportowców oraz 16 barek specjalnie przystosowanych do przewozu towarów wysokowartościowych.

Wyżej opisana komunikacja drogą wodną z zapleczem, przyczyni się niewątpliwie do usprawnienia zdolności ekspedycyjnej naszego portu, tak w odniesieniu do towarów masowych jak i drobnicowych.

ODJAZDY STATKÓW Z GDYNI I GDAŃSKA.

Sailings from Gdynia and Danzig — Schiffsabfahrten ab Gdynia und Danzig
(Zmiany zastrzeżone — Sailings subject to change without notice — Änderungen vorbehalten).

Do portów bałtyckich — Tallin — Wyborg — Helsingfors
Baltic Ports — Tallinn — Viborg — Helsingfors

„Żegluga Polska" S. A. — P. A. M.

S/S Poseidon — 16. VII. z Gdyni — 20. VIII. z Gdańska
S/S Śląsk — 23. VIII. z Gdyni — 27. VIII. z Gdańska

Do Rotterdamu — Rotterdam

„Żegluga Polska" S. A. — P. A. M.

S/S Tczew — 16. VIII. z Gdyni — 19. VIII. z Gdańska
S/S Cieszyn — 23. VIII. z Gdyni — 26. VIII. z Gdańska

Uwaga: S/S Śląsk i Poseidon przyjmują pasażerów do Tallinna, Helsingforsu, Rotterdamu i z powrotem

Notice: S/S Śląsk and Poseidon take Passengers to and from Tallinn, Helsingfors, Rotterdam.

Ferdynand Prowe, Gdynia

S/S Theseus — 15. VIII. z Gdyni — 17. VIII. z Gdańska
S/S Leda — 18. VIII. z Gdyni — 20. VIII. z Gdańska
S/S Ibis — 22. VIII. z Gdyni — 24. VIII. z Gdańska

Do Antwerpji (Antwerp)

„Żegluga Polska" S. A. — P. A. M.

S/S Cieszyn — 23. VIII. z Gdyni — 26. VIII. z Gdańska

Ferdynand Prowe, Gdynia

S/S Ibis — 22. VIII. z Gdyni — 24. VIII. z Gdańska
S/S Forelle — 1. IX. z Gdyni — 3. IX. z Gdańska

Do Hamburga (Hamburg)

Ferdynand Prowe, Gdynia

S/S Hinrich — 13. VIII. z Gdyni — 17. VIII. z Gdańska
S/S Carsten Russ — 16. VIII. z Gdyni — 20. VIII. z Gdańska
S/S Gertrud — 20. VIII. z Gdyni — 24. VIII. z Gdańska
S/S Olga — 23. VIII. z Gdyni — 27. VIII. z Gdańska
S/S Tatti — 27. VIII. z Gdyni — 31. VIII. z Gdańska

Do Bremy (Bremen)

Ferdynand Prowe, Gdynia

S/S Merkur — 15. VIII. z Gdyni — 20. VIII. z Gdańska
S/S Fortuna — 22. VIII. z Gdyni — 27. VIII. z Gdańska
S/S Najade — 29. VIII. z Gdyni — 3. IX. z Gdańska

Do Londynu — London

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.
(Polish-British Steamship Co. Ltd.)

S/S Warszawa — 17. VIII. z Gdańska — 18. VIII. z Gdyni
S/S Warszawa — 31. VIII. z Gdańska — 1. IX. z Gdyni

Polska Zjednoczona Korporacja Bałtycka
(Polish United Baltic Corporation)

S/S Baltonia — 23. VIII. z Gdańska — 25. VIII. z Gdyni
S/S Baltonia — 6. IX. z Gdańska — 8. IX. z Gdyni

Do Hull

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.
(Polish-British Steamship Co. Ltd.)

S/S Lwów — 17. VIII. z Gdańska — 18. VIII. z Gdyni
S/S Lublin — 24. VIII. z Gdańska — 25. VIII. z Gdyni
S/S Lwów — 31. VIII. z Gdańska — 1. IX. z Gdyni

Do Manchester — Liverpool — Swansea — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

F. G. Reinhold Ltd.

Statek ładuje w Gdyni do zachodnich portów Anglji co 8—10 dni
Steamer loads at Gdynia for West England about every 8—10 days.

Do portów francuskich — (French Ports) — Dunkierki (Dunkirk) — Havre — Bordeaux

F. G. Reinhold Ltd.

S/S Tiber — około - about 27. VIII. z Gdańska
Uwaga: Statki ładują w Gdyni do portów francuskich co 8—10 dni
Notice: Steamer loads at Gdynia for France about every 8—10 days.

Do Kopenhagi —(Copenhagen)

F. G. Reinhold Ltd.

S/S Jacobsen — z Gdyni w każdą środę — from Gdynia every Wednesday

Do Stavanger — Bergen — Trondheim i zachodnio norweskich portów (West-Norway Ports).

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Ursa — ca. 24. VIII. z Gdańska — ca. 29. VIII. z Gdyni

Do Gothenburga i zachodnio-szwedzkich portów oraz Lubeki
Gothenburg — West-Swedish Ports — Lübeck

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Ursa — ca. 24. VIII. z Gdańska — ca. 29. VIII. z Gdyni

Do Kalmaru (Kalmar) — Karlskrony (Carlskrona) — Kłajpedy (Memel).

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Borgholm — 23. VIII. z Gdańska — 23. VIII. z Gdyni
S/S Borgholm — 27. VIII. z Gdańska — 27. VIII. z Gdyni

Do Oslo i wschodnio-norweskich portów
Oslo and East-Norway Ports

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Akershus — 15. VIII. z Gdańska — 19. VIII. z Gdyni
S/S Akershus — 29. VIII. z Gdańska — 2. IX. z Gdyni

Do Pasajes — Bilbao — Oporto — Lizbony — Sevilli — Gibraltaru — Casablanca oraz innych hiszpańskich i marokańskich portów.
(Pasajes — Bilbao — Oporto — Lisbon — Seville — Gibraltar — Casablanca — Spanish and Morocco Ports).

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Lisboa — ca. 15. VIII. z Gdańska
S/S Porto — ca. 8—10. IX. z Gdańska

Do Algieru—Egiptu — Palestyny — Syrji — Turcji — Grecji — portów Morza Czarnego.
(Algeria — Egypt — Palestina — Syria — Turkey — Greece — Black Sea Ports).

Bergenske Baltic Transports Ltd.

M/S Erland — 27. VIII. z Gdyni — 29. VIII. z Gdańska
M/S Nordland — 17. IX. z Gdyni — 19. IX. z Gdańska
M/S Gotland — 28. IX. z Gdyni — 29. IX. z Gdańska

Do Malagi — Kartaginy — Alicante — Walencji — Tarragony — Barcelony — Marsylji — Genui — Livorno — Neapolu — Catanji — Messyny — Palermo
Malaga — Cartagena — Alicante — Valencia — Tarragona — Barcelona — Marseilles — Genoa — Leghorn — Naples — Catania — Messina — Palermo.

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Palermo — ca. 24.—27. VIII. z Gdańska

Do Rio de Janeiro — Santos — Buenos Aires.

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Equator — 1. IX. z Gdańska

ODJAZDY I PRZYJAZDY STATKÓW DO GDYNI I GDAŃSKA.

Homeward Sailings to Gdynia and Danzig
Schiffsabfahrten nach Gdynia und Danzig.

(Zmiany zastrzeżone — Sailings subject to change without notice — Änderungen vorbehalten).

Nowy York (New York) — Gdynia

American Scantic Line

z Nowego Yorku — S/S Scanmail — 18. VIII. do Kopenhagi i Gdyni

Oczekiwane w Gdyni — Due to arrive Gdynia:

S/S Scanpenn — 13. VIII.
S/S Scanmail — 2. IX.

Hamburg — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

Ferdynand Prowe, Gdynia.

z Hamburga — S/S Carsten Russ — 13. VIII. — przyjazd do Gdyni 16. VIII.
z Hamburga — S/S Gertrud — 17. VIII. przyjazd do Gdyni 20. VIII.
z Hamburga — S/S Olga — 20. VIII. — przyjazd do Gdyni 5. IX.

Brema — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

Ferdynand Prowe, Gdynia.

z Bremy — S/S Fortuna — 17. VIII. — przyjazd do Gdyni 22. VIII.
z Bremy — S/S Najade — 24. VIII. — przyjazd do Gdyni 29. VIII.
z Bremy — S/S Mercur — 31. VIII. — przyjazd do Gdyni 5. IX.

Rotterdam — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

„Żegluga Polska" S. A. — P. A. M.

z Rotterdamu — S/S Śląsk — 19. VIII.
z Rotterdamu — S/S Tczew — 26. VIII.

Ferdynand Prowe, Gdynia

z Rotterdamu — S/S Leda — 13. VIII. — przyjazd do Gdyni 18. VIII.
z Rotterdamu — S/S Ibis — 16. VIII. przyjazd do Gdyni 22. VIII.
z Rotterdamu — S/S Phaedra — 20. VIII. — przyjazd do Gdyni 25. VIII.
z Rotterdamu — S/S Juno — 23. VIII. — przyjazd do Gdyni 29. VIII.

Antwerpja (Antwerp) — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

„Żegluga Polska" S. A. — P. A. M.

z Antwerpji — S/S Śląsk — 17. VIII.
z Antwerpji — S/S Cieszyn — 31. VIII.

Ferdynand Prowe, Gdynia

z Antwerpji — S/S Ibis — 13. VIII. — przyjazd do Gdyni 22. VIII.
z Antwerpji — S/S Forelle — 25. VIII. — przyjazd do Gdyni 1. IX.
z Antwerpji — S/S Ibis — 3. IX. — przyjazd do Gdyni 12. IX.

Londyn (London) — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.
(Polish-British Steamship Co. Ltd.)

z Londynu — S/S Warszawa — 25. VIII.
z Londynu — S/S Warszawa — 8. IX.
z Londynu — S/S Warszawa — 22. IX.

Polska Zjednoczona Korporacja Bałtycka
(Polish United Baltic Corporation)

Oczekiwane w Gdańsku
Expected at Danzig
S/S Baltonia — 21. VIII.
S/S Baltonia — 4. IX.

Oczekiwane w Gdyni
Expected at Gdynia
S/S Baltonia — 23. VIII.
S/S Baltonia — 6. IX.

Hull — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.
(Polish-British Steamship Co. Ltd.)

z Hull — S/S Lublin — 18. VIII.
z Hull — S/S Lwów — 25. VIII.

Tallinn — Wyborg — Helsingfors — Gdynia — Gdańsk
Tallinn (Reval) — Viborg — Helsingfors — Gdynia — Danzig

„Żegluga Polska" S. A. — Finska Angfartygs A. B.

z Tallinna / from Tallinn	z Wyborga / from Viborg	z Helsingforsu / from Helsingfors
S/S Cieszyn 16. VIII	S/S Cieszyn — 18. VIII.	S/S Cieszyn — 20. VIII.
S/S Poseidon — 23. VIII.		S/S Poseidon — 27. VIII.

Bordeaux — La Pallice — Le Havre — Dunkierka — Gdańsk
Bordeaux — La Pallice — Le Havre — Dunkirk — Danzig

F. G. Reinhold Ltd.

z — from Bordeaux — La Pallice	z — from Havre — Dunkirk
S/S Tiber — około-about 8./9. VIII.	S/S Tiber — około-about 13./15. VIII
S/S Skjold — około-about 22./23. VIII.	S/S Skjold — około-about 27./29. VIII.

Manchester — Liverpol — Swansea — Gdańsk (Danzig)

F. G. Reinhold Ltd.

ładuje — loads at Manchester około—about	ładuje — loads at Liverpool około—about	ładuje — loads at Swansea około—about
S/S Hindsholm 3./6. VIII.	S/S Hindsholm 8./13. VIII.	S/S Hindsholm 17./18. VIII.

Portugalja (Portugal) — Kopenhaga (Copenhagen) — Gdynia

F. G. Reinhold Ltd.

from Lisbon about	from Oporto about	at Copenhagen and Gdynia about
S/S Tomsk — 18. VIII.	20. VIII.	27. VIII.
S/S Algarve 2. IX.	4. IX.	11. IX.

Morze Śródziemne — Gdynia — Gdańsk
Mediterranean Sea — Gdynia — Danzig

z Sycylji — from Sicily

S/S Hispania

Catanja — 17. VIII.
Messina — 16. VIII.
Palermo — 18. VIII.

z Hiszpanji — from Spain

S/S Valencia

Tarragona — 10. VIII.
Valencia — 11. VIII.
Alicante — 12. VIII.
Malaga — 14. VIII.

S/S Albania

Tarragona — 22. VIII.
Valencia — 23. VIII.
Alicante — 24. VIII.
Almeria — 25. VIII.
Malaga — 26. VIII.

Porty Golfu — Gdynia
Golf Ports (U. S. A. Cotton and South Atlantic Ports) — Gdynia —

Bergenske Baltic Transports Ltd.

M/S Topeka — ładuje w New Orleans, Galveston, (Houston) w pierwszej połowie sierpnia. — loads at New Orleans, Galveston (Houston) in 1-st half of August.

M/S Vasaholm — ładuje w New Orleans, Galveston (Houston) w II połowie sierpnia — loads at New Orleans, Galveston (Houston) in 2-nd half of August.
M/S Tortugas — ładuje w New Orleans, Galveston (Houston) 5/15 września — loads at New Orleans, Galveston (Houston) 5/15 of September.
M/S Toledo — ładuje w New Orleans, Galveston (Houston) 15/24 września. — loads at New Orleans, Galveston (Houston) 15/24 of September.
M/S Stureholm — ładuje w New Orleans, Galveston(Houston) 25. IX. — 5. X. — loads at New Orleans, Galveston (Houston) 25. IX.—5. X.

Buenos Aires — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Bore IX — ładuje w Buenos Aires w końcu lipca/na początku sierpnia loads at Buenos Aires End of July/Beginning of August.
S/S Bore VIII — ładuje w Buenos Aires w końcu sierpnia/na początku września — loads at Buenos Aires end of August/Beginning of September.

Rio de Janeiro — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

S/S Bore IX — ładuje w połowie sierpnia — loads in the Half August
S/S Bore VIII — ładuje w połowie września — loads in the Half of September.

Lewant — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Bergenske Baltic Transports Ltd.

M/S Erland — ładuje około 12. VIII. — loads obout 12. VIII.
M/S Nordland — ładuje w końcu sierpnia — loads End of August.

Zachodnie Marokko — Gdańsk (West-Morocco — Danzig)

Bergenske Baltic Transports Ltd.

S/S Porto — ładuje ca. 20. VIII. w Casablanca, Mogador, Mazagan — loads obout 20. VIII. at Casablanca, Modagor, Mazagan.

WIADOMOŚCI MORSKIE

ZNIŻKA OPŁAT SZTAUERSKICH NA DRZEWO W LONDYNIE

Związek Londyńskich Pracodawców Sztauerskich (The London Master Stevedores' Asociation) obniżył stawki sztauerskie na wyładunek bałtyckiego drzewa tartego, do 8 szyl. za std. od 21 lipca b. r. Stawka ta wynosiła dotychczas 8/6 za std.

RUCH STATKÓW W KANALE KILOŃSKIM

W drugim kwartale 1932 r. ruch statków w Kanale Kilońskim wynosił 11.125 jednostek o tonażu 3.183.511 n. r. t. W porównaniu z pierwszym kwartałem bieżącego roku frekwencja statków zwiększyła się o 2.500 jednostek i około 540.000 n. r. t. natomiast w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku spadek frekwencji wynosi około 1850 statków i 1.300.000 n. r. t.

JAK ZWALCZAĆ KRYZYS W ŻEGLUDZE.

Pan L. C. Harris, członek Rady Izby Morskiej w Anglji ogłosił ostatnio w kilku pismach zagranicznych swoje zapatrywanie na obecny kryzys

w żegludze oraz środki jakie należałoby przedsięwziąć celem jego zwalczania. Pomimo że autor ogranicza się do żeglugi angielskiej, to jednak uwagi jego można zastosować do każdej floty handlowej na świecie. Podając poniżej konkluzje, do jakich doszedł autor zastanawiając się nad sposobami uzdrowienia obecnych katastrofalnych stosunków w żegludze i handlu morskim, zauważyć musimy że chociaż zastosowanie środków proponowanych przez niego, przyniosłoby niewątpliwie oczekiwane odprężenie, to jednak obecna struktura polityczno-gospodarcza uniemożliwia niestety efektywne wprowadzenie ich w życie.

Czynniki które przyniosłyby poprawę stosunków w żegludze i handlu morskim są według p. Harris'a następujące:

1. Zaprzestanie interwencji państwa w finansowaniu przedsiębiorstw, w formie subsydjów, ulg handlowych i innych wyjątkowych środków.
2. Ciągła rozbiórka starego tonażu aż do osiągnięcia pełnej pojemności rynku.
3. Energiczna akcja przeciwko budowaniu nowego tonażu tylko dlatego, że jest to obecnie tanie.
4. Zwiększona współpraca, celem wzajemnych korzyści wynikających z ograniczenia strat i regulowania podaży tonażu zależnie od popytu.
5. Ograniczenie zainteresowania banków w żegludze do tego stopnia aby nie mogły one przeprowadzać aktywnej kontroli.
6. Zniżka kosztów operacyjnych w portach.
7. Zwiększenie wymiany towarowej, przez zniesienie restrykcyj protekcjonistycznych, zmniejszenie drobnych kosztów oraz rozwój niewykorzystanych dotychczas krajów i rynków.

SPRZEDAŻ W PORTACH SOWIECKICH.

Związek Armatorów Szwedzkich wydał niedawno okólnik do oficerów i załóg statków szwedzkich, w którym ostrzega przed sprzedażą i handlem w portach sowieckich. W ostatnim czasie bowiem dużo marynarzy szwedzkich ukaranych zostało w Rosji za sprzedaż starych ubrań i innych przedmiotów osobistego użytku.

W Archangielsku władze sowieckie podobno nawet zachęcają naprzód do „niedozwolonego handlu", aby mieć później okazję do ukarania grzywną „przestępców". Zdaniem naszem, należałoby raczej karać obywateli sowieckich za nielicujący z godnością „oświeconego proletarjatu" popyt na stare spodnie i inne zużyte części garderoby.

Marynarze polscy winni również wstrzymać się w portach sowieckich od sprzedaży i wymiany przedmiotów osobistego użytku, ze względu na wysokie kary pieniężne, nakładane na osoby przekraczające omawiane przepisy.

KRONIKA BAŁTYCKA

Norwegja

Podług danych norweskiego Centralnego Biura Statystycznego bilans handlowy Norwegji za miesiąc czerwiec b. r. wykazał saldo ujemne, w sumie 14,85 milj. koron, wobec 29,86 milj. koron w czerwcu 1931 r. Wartość importu w czerwcu b. r. wynosiła 54,84 milj. koron (wobec 52,99 milj. kr. w 1931) wartość eksportu 39,99 milj. koron (wobec 23,13 milj. kr. w 1931).

Ogólna wartość importu w ciągu pierwszego półrocza b. r. wynosi 336,48 milj. kr., podczas gdy w roku ubiegłym wynosiła 415,38 milj. kr. Eksport w tym samym czasie wynosił 269,51 milj. koron wobec 234,41 milj. kr. w roku 1931.

Z powyższych cyfr widać, iż bilans ujemny handlu zagranicznego Norwegji uległ silnej redukcji w roku bieżącym i wynosił za pierwsze 6 miesięcy b. r. 66,97 milj. kr. wobec 182,97 milj. kr. w tym samym okresie ubiegłego roku.

Danja

W miesiącu czerwcu b. r. wartość importu duńskiego wynosiła 86.600.000 kr., wartość eksportu 90.700.000 kr. co przedstawia saldo dodatnie w kwocie 4.100.000 kr.

Wartość importu duńskiego w ciągu pierwszej połowy bieżącego roku wynosiła więc ogółem 590.200.000 kr., wartość eksportu 550.500.000 kr. co przedstawia saldo ujemne w sumie 39.700.000 kr. Saldo to uległo znacznej redukcji w porównaniu do tego samego okresu ubiegłego roku, w którym import (718.700.000 kr.) przewyższał eksport (677.100.000 kr.) o 58.400.000 kr.

Z poszczególnych państw, w imporcie do Danji na pierwszem miejscu figurują Niemcy, na drugiem Wielka Brytanja, na trzecim Stany Zjednoczone. W porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku, Wielka Brytanja zwiększyła znacznie swój udział w imporcie do Danji, podczas gdy import z Niemiec i Stanów Zjednoczonych spadł bardzo silnie jak to wynika z poniższego zestawienia:

Import do Danji
(w tysiącach kr.)

z Niemiec		z Anglji		ze Stanów Zjednoczonych	
1932	**1931**	**1932**	**1931**	**1932**	**1931**
161.000	241.400	119.800	106.200	55.000	79.600

Estonja

Podług danych Centralnego Biura Statystycznego w Estonji saldo dodatnie bilansu handlowego za miesiąc maj b. r. wyniosło 394.300 ekr. wobec 1.300 ekr. w miesiącu poprzednim. W ciągu maja przywieziono do Estonji 24.902 ton towarów wartości 3.271.900 ekr., wywieziono zaś w tym samym czasie 21.551 ton, wartości 3.666.200 ekr. W imporcie najważniejszemi artykułami były: bawełna, cukier, żelazo, stal, zboże, węgiel, koks oraz nawozy sztuczne. W eksporcie głównemi artykułami wywozowemi były: masło, ziemniaki, mięso, bekony i drzewo oraz wyroby drzewne.

WIADOMOŚCI CELNE, EKSPORTOWE I IMPORTOWE

W SPRAWIE ZMIANY BLANKIETÓW PRZEKAZOWYCH PRZY UISZCZANIU OPŁAT MANIPULACYJNYCH OD POZWOLEŃ PRZYWOZOWYCH ORAZ W SPRAWIE KONTYNGENTÓW PRZYWOZOWYCH NA III. KWARTAŁ BR.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni komunikuje, że z dniem 1 lipca br. zostały wprowadzone blankiety przekazowe P. K. O. nowego typu, koloru białego z czerwonym paskiem, używane przy uiszczaniu opłat manipulacyjnych od pozwoleń przywozu towarów z zagranicy oraz nowe zawiadomienie o przydziałach.

Właścicielem nowego konta P. K. O. Nr. 38499 jest Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Importer, który otrzyma zawiadomienie o przydziale oraz o wysokości opłat manipulacyjnych — winien przy wpłacaniu na poczcie wypełnić dokładnie cały blankiet P. K. O., przyczem specjalną uwagę musi zwrócić na odwrotną jego stronę i wymienić wszystkie dane, dotyczące towaru, które są niezbędne do wystawienia pozwolenia.

Importer może zmniejszyć przyznaną mu ilość towaru, wpłacając sumę opłat manipulacyjnych proporcjonalnie zmniejszoną.

Po wpłaceniu importer otrzymuje na ręce jeden odcinek blankietu, jako potwierdzenie wpłaty, który może zachować u siebie wraz z zawiadomieniem, w odróżnieniu od dawnego systemu, który wymagał przesłania do Ministerstwa Przemysłu i Handlu potwierdzenie wpłaty oraz zwrotu zawiadomienia. Obecnie ewidencję wpłat prowadzą Urzędy Pocztowe i P. K. O., które przesyłają wprost do Ministerstwa Przemysłu i Handlu odcinki na sumy wpłacone na konto 38499, na podstawie których są wystawiane pozwolenia przywozu.

Nadmienić należy, iż opłaty za pozwolenia przywozu mogą być uiszczane tylko na blankietach specjalnych, z czerwonym paskiem — konto nr. 38499.

Nowa procedura umożliwia kontrolę sum oraz dat wpłacenia i upraszcza wykonanie pozwoleń.

W związku z tem zostają wycofane blankiety przekazowe dawnego wzoru, których w przyszłości prosimy nie używać.

Jedyny wyjątek w nowym systemie stanowią drobne przesyłki pocztowe, co do których niezbędnem jest wypełnienie całego blankietu i odwrotnej jego strony — **oraz przesłanie t. zw. potwierdzenia dla wpłacającego — do Centralnej Komisji Przywozowej.**

Równocześnie zaznaczamy, że ustaloną została szczegółowa lista kontyngentów na III. kwartał br. na towary zakazane do przywozu rozporządzeniem z dnia 28. III. 1928 r. oraz kontyngentów na miesiąc lipiec i sierpień br. na towary zakazane do przywozu od 1 I. 1932 r.

W końcu nadmieniamy, że dla Palestyny przyznany został na III. kwartał br. pewien kontyngent na rodzynki, migdały i orzechy oraz dla Anglji od 1. VII. 1932 r. do 30. VI. 1932 r. na przyprawy, obuwie, mydła toaletowe, gramofony, samochody, motocykle, tkaniny bawełniane, aksamit i plusz, towary jedwabne, wyroby dziane i odzież (chustki). Pozatem przyznany został kontyngent przywozowy na winogrona z Turcji oraz na skóry wołowe i cielęce z Austrji, pod warunkiem wywiezienia do Turcji odpowiedniej ilości krów, do Austrji odpowiedniej ilości świń. Bliższych informacyj w sprawie składania podań na kontyngenty kompensacyjne udzieli Izba na żądanie.

ULGI CELNE DLA TOWARÓW PRZEWOŻONYCH PRZEZ PORTY POLSKIE.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w dniu 28. VII. 32 r. powziął uchwałę, **zalecającą uzależnienie stosowania wszelkich ulg celnych i — w miarę możności — pozwoleń przywozowych od przywozu importowanych towarów przez porty polskie. W myśl tej uchwały podobne zalecenia dotyczą również wypadków, w których jest stosowana pomoc eksportowa.**

Komunikując o powyższem Ministerstwo Przemysłu i Handu zaleciło Izbom Przemysłowo-Handlowym badać poszczególne wnioski o ulgi celne i pozwolenia przywozu pod kątem widzenia zezwalającym na ustalenie, czy przewóz nie może być uskuteczniony przez porty polskie.

KONTYNGENTY PRZYWOZOWE NA MIESIĄC WRZESIEŃ I PAŹDZIERNIK 1932 R.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni komunikuje, że wnioski o przydziały przywozowe z kontyngentów na mies. wrzesień i październik br. winny wpłynąć do Izby Przemysłowo-Handlowej najpóźniej do dnia 20 sierpnia br. Izba Przemysłowo-Handlowa zwraca uwagę zainteresowanym, że z powodu ogromnego napływu wniosków kontyngenty się szybko wyczerpują, wobec czego wnioski niezłożone w terminie muszą być często załatwiane odmownie.

Firmy przemysłowe, sprowadzające towar do przeróbki fabrycznej, winny we wnioskach wyraźnie to zaznaczyć. Wnioski takie uwzględnia się w pierwszej linji.

Izba zwraca uwagę, że wnioski należy sporządzić na przepisowych formularzach, które można otrzymać w Izbie bezpłatnie. Wnioski winny być sporządzone na każdą pozycję taryfy celnej oddzielnie.

Podania o przywóz towarów reglamentowanych należy ostemplować 3-złotowym znaczkiem, załączniki po 50 groszy. Wreszcie Izba zwraca uwagę, że opłat manipulacyjnych nie zwraca się w wypadkach odmownego załatwienia wniosków.

Izba przypomina, że do wniosków o udzielenie pozwoleń na przywóz z Czechosłowacji należy dołączyć faktury potwierdzone przez czeskie Ministerstwo dla Handlu. Wnioski o udzielenie pozwoleń na przywóz towarów z Czechosłowacji mogą importerzy również przesyłać bezpośrednio do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

ZEZWOLENIA IMPORTOWE NA ŁOTWIE.

W ślad za pismem swem z dnia 13 bm. Nr. 2473/32, Konsulat R. P. w Rydze, na podstawie wiadomości prasowych zawiadamia, iż Łotewska Komisja Regulacyjna w dniu 13. VII 32 r. rozpatrywała 135 podań o udzielenie zezwoleń przywozowo-importowych na przywóz różnych towarów, podlegających nadal ograniczeniom importowo-kontynentowym.

Uchwalono udzielić zezwolenia na przywóz 33.370 kg. różnych skór zamiast zażądanych 26 tys. kg.

Zezwolono na import 22,6 ton różnych futer (skór futrzanych) zamiast żądanych 73 ton.

Dozwolono przywieźć do Łotwy 35 kg. obuwia i 720 kg. różnych drobnych wyrobów skórzanych zamiast zażądanych 3.600 kg.

Wszelkie podania o udzielenie zezwolenia na przywóz z zagranicy do Łotwy obuwia gumowego oraz kaloszy nie zostały uwzględnione.

Łotewska Komisja Importowo-Regulacyjna zezwoliła przywieźć 28 ton opon samochodowych zamiast żądanych 157 ton.

Wydane przez Importową Komisję zezwolenie na przywóz 377 ton papieru zostało w głównej Komisji Imporotowo-Regulacyjnej ilościowo znacznie zmniejszone.

Komisja Importowo-Regulacyjna zgodnie z informacją prasy miała całkowicie zakazać przywóz papieru gazetowego, a wwóz papieru wszelkiego innego rodzaju zmniejszyć do 100 ton. Celulozy bielonej i szmat jedwabnych niezbędnych do celów przemysłowych zezwolono przywieźć w ilości 630 ton.

Ponieważ Łotwa przystąpiła do wyrobu stalówek, przeto zezwolono obecnie n przywóz jedynie 60 kg. stalówek.

Ponadto Komisja Importowo-Regulacyjna zezwoliła na przywóz 50 ton różnych nici, przedewszystkiem nici do wyszywania oraz takich NNo. przędzy, których Łotwa nie wyrabia.

NOWE ZARZĄDZENIA DEWIZOWE W CZECHOSŁOWACJI.

Konsulat Polski w Pradze donosi, że z dniem 20 lipca br. obowiązywać zaczęło w Czechosłowacji nowe rozporządzenie rządu Nr. 118 z dnia 15. VII. 1932 czechosłowackiego Zbioru Ustaw i Rozp. w sprawie ograniczeń dewizowych. Celem tego rozporządzenia jest uniemożliwienie nielegalnego przywozu czechosłowackich banknotów i bilonu do Czechosłowacji na wolne konto zagraniczne.

Przywiezione z zagranicy czechosłowackie banknoty, drobne pieniądze papierowe i bilon będą mogły odtąd wpływać jedynie na podlegające ograniczeniom konta zagraniczne, z których wypłaty zarówno w kraju, jak i zagranicą odbywać się będą mogły jedynie za specjalnem zezwoleniem czechosłowackiego Banku Narodowego.

Drugi paragraf tegoż rozporządzenia ustala, że wolno jest uzyskiwać zagranicą kredyty w obcej walucie. Przejmowanie zagranicą gwarancji za firmy krajowe w jakiejkolwiek walucie wymaga poprzedniego zezwolenia czechosłowackiego Banku Narodowego. —

W SPRAWIE WARUNKÓW ZBYTU NA MAKUCHY LNIANE W NIEMCZECH.

Izba Przemysłowo-Handlowa komunikuje na podstawie otrzymanych informacyj, że Niemcy jako kraj o wysoko rozwiniętym przemyśle hodowlanym nie mogą, zdaniem kół fachowych, obejść się bez importu makuchów lnianych. Przeważnie import makuchów do Niemiec znacznie przewyższa eksport tego artykułu. Cyfry przywozu w ciągu ostatnich trzech lat utrzymywały się mniejwięcej na tym samym poziomie (około 1 miljona kwintali rocznie), podczas gdy cyfry niemieckiego eksportu makuchów lnianych naogół ujawniają tendencję zniżkową.

Polska dostarczyła w roku 1931 — 10,2% ogólnego importu niemieckiego tego artykułu.

Prócz Berlina głównemi ośrodkami handlu makuchami są Hamburg i Szczecin, oraz Wrocław, odgrywający często rolę tranzytową.

Pierwszeństwo na rynku niemieckim mają makuchy prostokątne (przed okrągłemi) jako nadające się lepiej do manipulacji. Na rynku berlińskim za najlepsze uważane są makuchy lniane, których gatunek określany bywa formułą: „Minimal 37% Protein und Fett".

Import makuchów lnianych do Niemiec jest wolny od cła. (Pos. 193 niemieckiej taryfy celnej).

Poza wahaniami sezonowemi ceny wynoszą przeciętnie od RM. 4,90 do RM. 5,25 za centnar. Ceny bieżące makuchów lnianych notowane są stale n. p. w „Deutsche Getreide-Zeitung" (administr.: Berlin SO. 16 Cöpenickerstrasse 48/49).

Sezonem najodpowiedniejszym dla zawierania tranzakcji są miesiące zimowe oraz wczesna wiosna.

Tranzakcje dochodzą do skutku wedle ogólnie znanych norm, przewidzianych w t. zw. „Einheitsbedingungen mit dem Berliner Schiedsgericht des Getreide- und Futtermittelhandels", opublikowanych m. in. w książce p. t. „Handbuch des Landesprodukten-Handels", wydanej staraniem „Internationale Handelsbank", Berlin, Jägerstrasse 20.

Naogół przyjęte są następujące warunki płatności: „Kasse gegen Duplikat" albo „80% gegen Duplikat, 20% nach Empfang der Ware".

MOŻLIWOŚCI EKSPORTU DO RUMUNJI.

W rumuńskim Monitorze Urzędowym z dnia 20 lipca 1932 r. została ogłoszona dość niespodziewanie powzięta decyzja rum. Rady Ministrów, wprowadzająca, z mocą od dnia 20 lipca br. ograniczenia importowe w stosunku do towarów pochodzenia czechosłowackiego. Decyzja ta mianowicie rozciągnęła ustawę o stworzeniu Urzędu Kompensacyjnego dla regulowania płatności z krajami, które wprowadziły ograniczenia dewizowe, również w stosunku do Czechosłowacji.

Dla przypomnienia informujemy, że na mocy powyższej ustawy, obowiązującej od lutego br. import towarów z krajów, w stosunku do których ma ona zastosowanie, jest dopuszczalny jedynie na podstawie specjalnych zezwoleń rumuńskiego Urzędu Kompensacyjnego, przedstawianych na odnośnych urzędach celnych. Zezwolenia te wydawane są po odprowadzeniu do Urzędu Kompensacyjnego, względnie zobowiązaniu się do odprowadzenia należności za importowany towar, przyczem uiszczona na tej drodze zapłata zwalnia odbiorcę rumuńskiego od zobowiązania względem dostawcy zagranicznego. Więzione w ten sposób w ręku Urzędu Kompensacyjnego wierzytelności zagranicy mają służyć Rządowi Rumuńskiemu za środek do wymuszenia, w drodze kompensacji, zwolnienia wierzytelności rumuńskich uwięzionych w odnośnych krajach.

Powodem do rozciągnięcia powyższych ograniczeń również na Czechosłowację stały się restrykcje dewizowe wprowadzone przez Czechosłowację, skutkiem których ucierpiał silnie eksport rumuński do tego kraju.

Ograniczenia powyższe mają obecnie zastosowanie względem Czechosłowacji i Węgier. Import z Austrji już im nie podlega wobec zawartej umowy clearingowej rumuńsko-austrjackiej, obowiązującej od 15-go bm.

Ze względu na to, że wspomniane ograniczenie importowe osłabią niewątpliwie w pewnym stopniu konkurencję czechosłowacką na rynku rumuńskim nasze koła eksportowe winny temu ostatniemu poświęcić w chwili obecnej więcej wagi.

Następnym momentem podnoszącym dzisiaj zdolność konkurencyjną naszego eksportu na rynku rumuńskim jest zaprzestanie udzielenia temu ostatniemu przez inne kraje kredytów towarowych, w wyniku czego przeważna część operacyj importowych opiera się dziś o zapłatę gotówką. Może tej okoliczności również należy przypisać około 10%-owy wzrost naszego eksportu na tutejszy rynek w pierwszych czterech miesiącach roku bieżącego w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

W SPRAWIE REGLAMENTACJI DEWIZOWEJ W RUMUNJI

Importerzy rumuńscy mają możność uzyskiwania dewiz na pokrycie płatności zagranicznych pod warunkiem przedstawienia uzasadniających dokumentów.

Ze względu jednak na niedostateczny zapas dewiz, rumuński Bank Narodowy przydziela je częściowo, co trwa, zwłaszcza przy większych sumach, nawet kilka tygodni. Opóźnia to oczywiście regulowanie płatności, wykupywania inkas itp., co dla importerów tutejszych wytwarza niewygodną sytuację, a w konsekwencji wpływa na zmniejszenie się i tak już silnie skurczonego importu. Niemniej jednak należy stwierdzić, iż dewizy są przydzielane, aczkolwiek w niewystarczającej wysokości i nie na termin i dotychczas nie mieliśmy reklamacji z powodu zupełnej odmowy przydziału dewiz.

Nie ulega jednak wątpliwości, iż reglamentacja dewizowa, jak miałem sposobność o tem się przekonać, jest wyzyskiwana przez niektóre tutejsze firmy do niepłacenia względnie zwłoki w płaceniu swych długów względem zagranicy. Nasi eksporterzy winni mieć to na uwadze i nie dawać się wprowadzać w błąd.

Tak się przedstawia dzisiaj sytuacja dewizowa w Rumunji, która jednak może ulec, nawet w najbliższej przyszłości, zmianie.

Niektóre tutejsze koła importerów, a zwłaszcza przemysł krajowy importujący surowiec, wzgl. półfabrykaty do domowej produkcji, wywierają nacisk na sfery rządowe w kierunku wprowadzenia przydziału dewiz według stopnia potrzeby importu danego artykułu. Presja ta natrafia na dość podatny grunt u tych sfer i należy się liczyć, iż mogą się one do takiej reglamentacji uciec, zwłaszcza gdyby sytuacja dewizowa się nie poprawiała. Na pierwszem miejscu szłyby niewątpliwie artykuły potrzebne dla produkcji krajowej oraz artykuły gotowe wogóle w kraju niewyrabiane.

JAK ZAPOWIADA SIĘ JESIENNY EKSPORT ZIEMNIAKÓW?

Polska, będąc po Niemczech największym producentem ziemniaków, rokrocznie staje przed pytaniem, co zrobić z nadmiarem produkcji ziemniaków. Pytanie to w roku bieżącym jest tembardziej aktualne, że areał obsadzony ziemniakami, znacznie się powiększył, co przy ograniczeniu kontyngentu spirytusowego oznacza, że będziemy mieli nadmiar ziemniaków w Polsce.

Jasnem jest, że od żywości handlu i jego sprężystości oraz inwencji eksportowej zależeć będzie cena jesienna ziemniaków.

Tymczasem zagranica, która dotychczas odbierała ziemniaki z Polski, sprowadziła szereg dalekoidących ograniczeń dla tego eksportu lub jak n. p. Francja, kontyngenty przywozowe. O ile nasze czynniki rządowe oraz zagraniczne placówki konsularne polskie nie rozwiną szerokiej akcji w kierunku usunięcia trudności eksportowych, stawianych przez zagranicę, to wszelka akcja propagandowa kupiectwa będzie miała znaczenie teoretyczne. Jedyna w tym zakresie organizacja branżowa w Polsce mianowicie Związek Eksporterów Ziemniaków w Toruniu stwierdza, że wysiłki w zakresie propagandy eksportu ziemniaków będą mało skuteczne, wobec barjer, stawianych przez państwa odbiorcze, gdyż ceny ziemniaków, jakieby płacono producentowi, stałyby daleko niżej kosztów produkcji.

Należy przeto przypuszczać, że postulaty postawione w powyższym zakresie przez Związek Eksporterów Ziemniaków zostaną przez władze państwowe w krótkim czasie zdecydowane.

INFORMACJE O EKSPORCIE ZIEMNIAKÓW DO FRANCJI.

Konsulat R. P. w Lyonie przeprowadził konferencje z p. Vernet, sekretarzem tutejszej Chambre Syndicale des Négociants de pommes de terre, w wyniku której podaje poniżej uwagi w sprawie importu naszych ziemniaków do okręgu tamt. Urzędu.

Jak p. Vernet twierdzi departamenty należące do kompetencji tamt. Urzędu produkują ziemniaków więcej i w gatunkach lepszych niż ma to miejsce w innych departamentach Francji.

Na podstawie oficjalnych danych ostatnio ogłoszonych razem wprowadzono w r. 1928 w 17 departamentach 31.541 tysięcy kwintali na 390,7 tysiącach hektarów. P. Vernet przypomina, że w roku 1931 ta produkcja znacznie się zwiększyła, bowiem miejscowe Izby Rolnicze rozwinęły intesynwną propagandę za zwiększeniem produkcji artykułów rolniczych sprowadzanych z zagranicy.

Podana powyższa wysokość produkcji stanowi 28 proc. całkowitej produkcji francuskiej, podczas gdy 17 departamentów Francji, należących do kompetencji tamt. Urzędu stanowi około $^1/_6$ części całkowitej przestrzeni Francji. Stąd można wnosić, co również potwierdza p. Vernet, że zainteresowanie importowaniem ziemniaków w okręgu tamt. Urzędu jest mniejsze niż w innych miejscowościach Francji.

Największem powodzeniem w okręgu tamt. Urzędu cieszą się sadzeniaki w gatunkach: „Early Rose" i tak zwane „Up to date". Ostatnio jak twierdzi p. Vernet „Early Rose" są sprowadzane w znacznie mniejszej ilości ponieważ napotykają na konkurencję ziemniaków pochodzenia niemieckiego, tu tak zwane „Early Rose de Danube des Terraine noires", które przychodzą punktualniej i są lepiej gatunkowane.

Na podstawie opinji p. Vernet mogą być sprowadzane do Francji, do departamentów znajdujących się w okręgu tamt. Urzędu, następujące gatunki ziemniaków:

1. jako sadzeniaki — Centifolia, Ceuronne Impériale, Eerly Rose, Juli, Up to date, Wohltmany;

2. **do przemysłu przetworów ziemniaczanych** (feculoires) — Industrie i Industrie de Modrow;

3. **na potrzeby konsumcji wewnętrznej** — Courone Imperiale, Deodora, Ella, Industrie, Industrie de Modrow, Odenwalder Bleues, Parnassia i Pepo.

Firmy polskie, zdaniem p. Vernet, źle gatunkują kartofle (triage) przeznaczone dla tut. handlowców ziemniaków.

Kartofel przeznaczony dla konsumcji powinien ważyć najniżej 45—50 gr., kartofle mniejsze przyjmują nazwę „tout venant" i nadają się tylko do przemysłu.

Gatunkowanie kartofli (triage) we Francji jest stosunkowo drogie dlatego też firmy tutejsze wolą kupować już po dokonaniu „triage" w Polsce.

Również pożądanem jest gatunkować (triage-ować) w Polsce ze względu na możność dania pracy w Polsce, a także, by nie płacić stosunkowo znacznych kosztów transportu od kartofli, które nie nadają się wprost do konsumcji i mają tu cenę stosunkowo niską.

Nasi eksporterzy, oferując kartofle, podają ceny „franco Zbąszyń", co niezawodnie powoduje, że cały szereg tut. importerów woli kupować nasze ziemniaki u pośredników niemieckich i belgijskich, którzy mają tu swoich licznych przedstawicieli.

Tak jak obliczają tut. firmy koszta transportu wynoszą od granicy polskiej do Strasburga łącznie z cłem około 37 fr. za 100 kg.

Nie otrzymując należycie przygotowanych ofert i obawiając się ryzyka firmy tut. wolą bardzo często nie kupować bezpośrednio, pomimo, że Konsulat niejednokrotnie zauważył, że firmy te zasadniczo wolałyby mieć kontakt bezpośrednio.

Największe zainteresowanie na kartofle w okręgu tut. Urzędu istnieje w jesieni w miesiącach październiku, listopadzie, zaś na wiosnę od 15 kwietnia do końca maja. Na jakie 2 tygodnie przed temi okresami należy składać oferty, lub wysłać obeznanego z handlem kartoflami przedstawiciela, którego roli nasze firmy, jak wydaje się tut. Urzędowi, należycie nie doceniają, a jednak tylko za pośrednictwem ich firmy niemieckie, belgijskie i inne pracują na rynku tutejszym.

Firmy zagraniczne, które gwarantują dojście wagonu w dobrym stanie podczas pierwszych przymrozków mają większe powodzenie.

Celem ochrony od mrozu firmy zagraniczne używają wagonów izotermicznych 15-tonowych lub używają tektury lub słomy żytniej.

Przyjęte jest, że na wagon 10-tonowy używa się od 50—60 kg. tektury; na wagon 15-tonowy 80—100 kg. tejże tektury, którą się kładzie w 2 lub 3 warstwach na ścianach, oraz słomę żytnią na podłogę w ilości do 250 kg.

Jak wiadomo rozporządzenie Polskiego Ministerstwa Rolnictwa toleruje przy czwartej kontroli 6 proc. kartofli uszkodzonych. Wydaje się to p. Vernet za niedopuszczalne, bowiem, jak twierdzi, może ono spowodować zmniejszenie się importu do Francji, ponieważ np. sam fakt, że w danej ilości istnieje chociażby 3 proc. kartofli z pociemniałą skórą, avec „brunissement de chair" przy eksporcie z Polski, może spowodować obniżenie wartości danego transportu do 30 proc. w chwili przybycia do Francji.

Wogóle twierdzi on, że kartofli z pociemniałą skórą (avec brunissement de chair) nie należy importować do Francji.

Na zakończenie Konsulat zwraca uwagę na konieczność omawiania wszystkich szczegółów z tut. importerami, bowiem znane mu są wypadki stosunkowo nieuczciwego postępowania tut. handlowców, którzy przyczepiając się do czego tylko można, dążą do zniechęcenia danego eksportera, by później otrzymać pożądaną cenę. —

PODWYŻKA CEŁ NA ZIEMNIAKI W ANGLJI.

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje, że w dniu 25. ub. m. cło na ziemniaki w Anglji, które poprzednio wynosiło 10 proc. ad valorem, zostało podwyższone do Ł. 1.— od tony, poczynając więc od dnia 1 listopada do 30 czerwca cło wynosić będzie Ł. O. 4,8 od cwt.

Według informacyj Delegata P. I. E. w Londynie podwyżka cła podyktowana została spodziewanym dobrym urodzajem ziemniaków w Anglji. —

PODWYŻKA CŁA NA ZIEMNIAKI W SZWAJCARJI.

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje, że rząd szwajcarski wprowadził tymczasową podwyżkę celną na ziemniaki, w wysokości fr. 2,— od 100 kg. Podwyżki takie od szeregu lat bywają w Szwajcarji stosowane, w tym roku jednak zostały wprowadzone wyjątkowo wcześnie, celem ochrony ziemniaków wiosennych.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTU ZIEMNIAKÓW DO ARGENTYNY.

Według informacyj uzyskanych w Argentyńskiej Izbie Handlowej w końcu bież. roku zabraknie prawdopodobnie w Argentynie krajowych ziemniaków.

Brak ten będzie rezultatem ograniczonej w bież. roku powierzchni uprawy ziemniaków. Ograniczenie powierzchni nastąpiło skutkiem nadprodukcji w ub. roku, gdy cena ziemniaków spadła poniżej własnych kosztów.

W przewidywaniu tej sytuacji Poselstwo R. P. w Buenos Aires prosi o zawiadomienie zainteresowanych firm o możliwości eksportu ziemniaków jadalnych do Argentyny, aby firmy te zawczasu nawiązały korespondencję z tutejszymi importerami i przygotowały się do ewentualnego eksportu. Zapotrzebowanie będzie z pewnością trwało w ciągu miesięcy października, listopada i grudnia br.

Opłaty celne na ziemniaki nie zostały w międzyczasie zmienione. Według dekretu z dnia 5. 10. 31 r. wolne są od 10% podwyżki cła ad valorem: „ziemniaki, przeznaczone do zasiewów, gdy przychodzą w skrzyniach, zaopatrzone w certyfikat sanitarny i świadectwo przeznaczenia".

Ostatnio według doniesień tutejszej prasy, rząd brazylijski obniżył cło na ziemniaki o 25%. W związku z tem argentyńscy eksporterzy przygotowują się do wzmożonego wywozu ziemniaków do Brazylji. Ceny na rynku wewnętrznym w Argentynie obecnie są b. niskie (Prowincja Buenos Aires: 20 cts za 100 kg. loco stacja i 30 cts loco Buenos Aires przy zastosowaniu zniżkowej taryfy kolejowej). Eksport ziemniaków do Brazylji poważnie wpłynie na zmniejszenie zapasów tego artykułu w Argentynie.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni jest przejrzenia spis importerów ziemniaków w Buenos Aires, oraz wyciąg ważniejszych postanowień, dotyczących importu ziemniaków do Argentyny, według dekretu z dnia 23 sierpnia 1902 r.

ZNIŻKA CŁA OD PRZYWOZU ZIEMNIAKÓW DO BRAZYLJI.

Dnia 12 lipca 1932 r. został opublikowany dekret Rządu Prowizorycznego Brazylji, na mocy którego obowiązująca stawka celna od przywozu ziemniaków zagranicznych dla celów konsumpcyjnych została zniżona o 25%.

Zniżka ta weszła w życie z dniem ogłoszenia dekretu i dotyczy wszystkich krajów bez wyjątku.

Ustanowienie zniżki zostało wywołane — jak to stwierdzają wyraźnie motywy dekretu — interwencją obecnego rządu argentyńskiego, który przystąpił do likwidacji wrogiego wobec Brazylji kursu polityki handlowej, poprzedniego rządu prowizorycznego i poczynił już szereg zarządzeń, by ułatwić argentyńsko-brazylijskie stosunki handlowe. Rząd brazylijski doceniając dobrą wolę nowego Rządu Argentyńskiego w tym kierunku i pragnąc ze swej strony dać również dowód życzliwości i wzajemności, uwzględnił propozycję argentyńską co do zniżki ceł od przywozu ziemniaków. Przestrzegając jednak nadal z całą bezwzględnością zasady nieuprzywilejowania handlu zagranicznego z żadnym krajem zagranicznym, Rząd Brazylijski rozciągnął tę zniżkę na wszystkie inne państwa, bez wyjątku.

Jakkolwiek Argentyna ze względu na nadprodukcję ziemniaków i spadek waluty znajduje się do pewnego stopnia w pozycji uprzywilejowanej na brazylijskim rynku ziemniaczanym, to jednak i dla innych producentów ziemniaków, a między innymi i dla Polski utworzyłyby się, przy obecnej zniżce celnej, szersze możliwości konkurencyjne w stosunku do produkcji brazylijskiej.

Przywóz sadzeniaków (ziemniaków) — jest w dalszym ciągu wolny od cła przywozowego.

STOSUNKI HANDLOWE Z BRAZYLJĄ.

Wskutek wypadków kontrrewolucyjnych w Sao Paulo Rząd Centralny zamknął wszystkie porty w Stanie Sao Paulo dla ruchu portowego oraz ogłosił moratorjum na wszystkie zobowiązania zagraniczne do końca sierpnia.

W SPRAWIE EKSPORTU DRZEWA DO HISZPANJI.

Izba Przemysłowo-Handlowa podaje do wiadomości zainteresowanych otrzymane informacje o hiszpańskim rynku drzewnym, w szczególności w ośrodkach Barcelona i Bilbao.

I. Barcelona. Najwięcej używanem jest szweckie i finlandzkie drzewo sosnowe występujące pod nazwą Flandes („pino rojo del Norte de Europa"), a którego ostatnie kotacje za jakość „primera" były w czerwcu br. następujące:

Wymiary	Cena za tuzin:	Wymiary:	Cena za tuzin:
4×9	49 peset	¾×8	48 „
3×9	48 „	¾×7	46 „
2 a 3×8	45 „	¾×6	45 „
2 a 3×7	43 „	3×4, 2×4, 1½×4, 1×4	40 „
2 a 3×6	42 „	3×3, 2×3, 1½×3	40 „
1 a 1½×8	46 „	¾×3	44 „
1 a 1½×7	44 „	1×3	42 „
1 a 1½×6	43 „	¾×4	43 „

Jakość zw. „Flandes secunda" mniejwięcej o 20 peset niższa za tuzin.

Ostatnio pewna firma w Barcelonie sprowadziła od jednej z firm lwowskich próbny transport drzewa sosnowego, okazało się jednak, iż może ono konkurować li tylko z drugą jakością drzewa szwedzkiego i finlandzkiego. W odniesieniu do tych ostatnich obecne ceny za drzewo I jakości są 10 do 10/10 funtów za standard „Fob", przyczem fracht do Barcelony wynosi około 60—65 sh. za standard. Za drugą jakość cena standard fob wynosi około 8 funtów. Eksporterzy szwedzcy i finlandzcy dają 3—6 miesięcy terminu płatności, lecz obecnie jest tendencja do skrócenia tych udogodnień. Przy zapłacie gotówką 2½—3½% dyskonta.

II. Bilbao. Północ Hiszpanji sprowadza również drzewo tarte z Finlandji i Szwecji („pino del Baltoco"). Rozmiary drzewa tego są:

A. Deski długości do 5,80 m.	B. Deski różnych długości:
0,105 × 0,230 metros	0,039 × 0,205 metros
0,105 × 0,205 „	0,032 × 0,205 „
0,076 × 0,280 „	0,032 × 0,150 „
0,076 × 0,230 „	0,032 × 0,105 „
0.076 × 0,180 „	0,026 × 0,205 „
0.076 × 0,150 „	0,026 × 0,150 „
0,065 × 0,205 „	0.026 × 0.105 „
0,065 × 0,180 „	0,020 × 0.105 „
0,065 × 0.150 „	
0.052 × 0.205 „	
0,052 × 0,150 „	
0,032 × 0,105 „	

Drzewo polskie znanem jest już na tem rynku, lecz uważane jest za mniej wartościowe od skandynawskiego

Oprócz tego mógłby być interesującym również import klepek dębowych do fabrykacji beczek na wino, których port Bilbao sprowadza rocznie jedynie około 100 ton wartości 18.000 peset.

MOŻLIWOŚCI HANDLOWE I EKSPORTOWE

201. Pewna firma w Buenos Aires pragnie nawiązać stosunki handlowe z Polską w charakterze reprezentanta. Firma ta interesuje się następującemi artykułami: jajami, roślinami strączkowemi, cebulą, suszonemi jarzynami i owocami oraz czosnkiem.

202. W Izbie Przemysłowo-Handlowej jest do przejrzenia spis firm niemieckich, importujących nasiona seradeli.

ENCYKLOPEDJA HANDLOWO-MORSKA

Jednostki miar i wag z podziałem złożonym — Skróty handlowe
Terminy handlowo-morskie — Kalkulacje — Informacje etc.

SKRÓTY HANDLOWE.

Zebrał i ułożył J. H. Kunert, L. S. C.

Przedruk wzbroniony nawet za podaniem źródła.

OD AUTORA.

Skróty t. zw. „handlowe" używane są nietylko w korespondencji ale również w dokumentach handlowych, jako powszechnie przyjęte i zrozumiałe oznaczenia pewnych słów, zdań. warunków, klauzul i t. p. Skróty te używane są szczególnie często w dokumentach handlowo-morskich. gdzie mają dla kontrahentów tą samą moc obowiązującą i dowodową, jaką miałoby pełne wypisanie zdań lub słów, wyrażonych w skrótach. Dlatego jest bardzo ważną rzeczą w praktyce, dokładna znajomość skrótów handlowych, która pozwala uniknąć licznych nieporozumień i przykrych bo kosztownych niespodzianek.

Poniżej podane są najważniejsze i najczęściej spotykane skróty handlowe angielskie i francuskie:

A.	a. a. r.	against all risks (ang.)	od wszystkich ryzyk (asek. morsk.)
	A. B.	Able Seaman (ang.)	starszy marynarz
	a/c: acct.	account (ang.)	rachunek
	a. c.	argent comptant (franc.)	gotówką, za gotówkę
	A/c.	account current (ang.)	rachunek bieżący
	ad. lib.	ad libitum = at pleasure (ang.)	do wyboru
	ad. val.; A. V.	ad valorem = according to value (ang.) à la valeur (franc.)	ad valorem (od wartości)
	a/d	after date (ang.)	po dacie, od daty
	Agt.	agent (ang.)	agent: ajent
	a. m.; A. M.	ante meridiem=before noon (ang.)	przed południem
	amt.	amount (ang.)	kwota, suma
	a/o	account of (ang.)	na rachunek
	A/R	All Risks (ang.)	wszystkie ryzyka (asek.mor.)
	A/s; A/S	account sales (ang.)	rachunek sprzedaży
	ass.; ass-ce	assurance (franc.)	ubezpieczenie, asekuracja
	Av.	average (ang.)	awarja
B.	B/	bale, bag (ang.)	bela, worek
	Bal.	balance (ang.)	saldo
	b. à p.	billet à payer (franc.)	weksel (prosty) własny
	b. à r.	billet à recevoir (franc.)	weksel (prosty) cudzy
	B/D	bank draft (ang.)	weksel bankowy
	B/E	bill of exhange (ang.)	trata, weksel ciągniony
	bght.; bot; bt.	bought (ang.)	kupiony, zakupiony
	Bk.	bank (ang.)	bank
	B/L; B/Ldg	bill of lading (ang.)	konosament
	Bls.	bales (ang.)	bele
	B. P.; b. p.	bill payable (ang.)	weksel (prosty) własny
	B. P. F.	bon pour francs (franc.)	wartość we frankach
	Bque	banque (franc.)	bank
	brl.; Brls	barrel, barrels (ang.)	beczółka, baryłki
	B/R	bill receivable (ang.)	weksel (prosty) cudzy
	Bros.	brothers (ang.)	bracia (przy firmie)
	B/S	bill of sale (ang.)	kontrakt sprzedaży
	B/s	bales, bags (ang.)	bele, worki
	Bt. fwd.:bt. fwd.	brought forward (ang.)	z przeniesienia
C.	C/; Cs	case, cases (ang.)	skrzynia, paka
	C. A.	chartered accountant (ang.)	zaprzysiężony buchalter
	c. a. f.	coût, assurance, fret (franc.)	cena, asekuracja, fracht (c. i. f.)
	capt.	captain (ang.)	kapitan
	C. B.	cash book (ang.)	książka kasowa
	cd. fwd.	carried forward (ang.)	do przeniesienia
	c. f.	cubic foot (feet) (ang.)	stopa kubiczna (sześcienna)
	c. f.; c. and f.; c. fr.	cost and freight (ang.)	cena i fracht
	Ch. f.	charges forward (ang.)	koszty do opłacenia
	chq.	chèque (ang.-franc.)	czek
	C. O.	cash order (ang.)	zlecenie za gotówkę
	Co.; Coy	company (ang.)	spółka, towarzystwo
	com.	commission (ang.)	komisowe

(c. d. n.)

SPRAWY PODATKOWE

PODATKI PŁATNE W SIERPNIU.

Izba Przemysłowo-Handlowa przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu sierpniu br. płatne są następujące podatki:

1. do 15-go sierpnia — państwowy **podatek przemysłowy** od obrotu, osiągniętego w miesiącu lipcu br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przedsiębiorstwa przemysłowe I—V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2. do 7-go sierpnia — **podatek dochodowy od uposażeń** służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym, potrąconym w ciągu lipca br.

3. do 15 sierpnia — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu lipcu br.

4 w ciągu miesiąca sierpnia — państwowy **podatek od nieruchomości miejskich** i niektórych wiejskich za II-gi kwartał br., wraz z kryzysowym dodatkiem, wynoszącym 3 proc. podstawy wymiaru od budynków mieszkalnych ,których roczny czynsz przekracza 1000 zł., jak **również od lokali i placów** niezabudowanych za III-ci kwartał br.

Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w sierpniu br., jak również podatku, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu. —

INFORMACJE

WYKAZY ROBOTNIKÓW, ZATRUDNIONYCH W DNIU WEJŚCIA W ŻYCIE USTAWY O ZABEZPIECZENIU NA WYPADEK BEZROBOCIA W JEJ JEDNOLITYM TEKŚCIE (Dziennik Ust. R. P. Nr. 58, z 11 lipca br.).

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej dało Dyrekcji Funduszu Bezrobocia wskazówkę, że nie przywiązuje wagi do sztywnego i rygorystycznego przestrzegania przepisu o przedkładaniu wyżej wymienionych wykazów w terminie oznaczonym przez rozporządzenie wykonawcze do ustawy, wyznaczonym na dwa tygodnie, tj. do 25 lipca br. Dyrekcja Funduszu Bezrobocia otrzymała z Ministerstwa upoważnienie termin ten przedłużać w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, tj. np. dla poszczególnych okręgów, lub poszczególnych firm, w których ze względu na bardzo wielką ilość robotników zatrudnionych, sporządzenie tych wykazów w terminie natrafia na zbytnie trudności. I tak dla okręgu zagłębia dąbrowskiego termin ten został przedłużony do dwu tygodni.

Wskazanem jest, by firmy, które nie zdołały przedłożyć tych wykazów odniosły się jeszcze dodatkowo do Dyrekcji Funduszu Bezrobocia z prośbą o przedłużenie terminu, o ile mogą tę prośbę należycie umotywować.

W SPRAWIE UDZIAŁU FIRM POLSKICH W CONGRES D'ETUDES FEDERACJI FRANC. HANDLU ARTYKUŁÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ.

Konsulat R. P. w Lyonie donosi, że Federacja francuska handlu artykułów produkcji roślinnej — Federation Francaise du Comerce de graines, grains, produits agricoles et derives — której sekcja ziemniaczana ostatnio odbyła swój kongres w Orleans w dn. 2 i 3 maja 1932, upoważniła sekretarza tutejszej „Chambre Syndicale des Negociants de Pomme de terre en gros" do zorganizowania następnego konkursu w Lyonie w dniu 26 września 1932 r. w lokalu tut. Giełdy Handlowej.

Udział w Kongresie mogą brać wszystkie firmy, należące do poszczególnych Izb Syndykalnych, jak również i zagraniczne — po porozumieniu się z sekretarzem Izby organizacyjnej.

Rok rocznie w Kongresie bierze udział cały szereg firm obcych, lub ich przedstawicieli z wielkim dla nich pożytkiem.

Na Kongres przyjeżdżają importerzy ze wszystkich stron i spotykają się z eksporterami różnych krajów, lub ich przedstawicielami celem wysondowania opinji o ostatnich zbiorach, panujących cenach, a przedewszystkiem celem przeprowadzenia pertraktacyj i zawarcia umów. W ten sposób Kongres staje się idealnym regulatorem ceny zależnie od pobytu i podaży, oraz daje możność zorjentowania się w panujących konjunkturach — krajowej i międzynarodowej.

W roku bieżącym spodziewany jest przyjazd do Lyonu około 250 firm francuskich, zainteresowanych w imporcie ziemniaków.

Poza celami handlowemi, Kongres ma za zadanie: a) zapoznanie się z panującemi kierunkami w dziedzinie projektów reglamentacji spraw celnych, podatkowych i innych, b) zaaprobowanie tych, czy innych zwyczajów handlowych, c) wyrażenie swej opinji w sprawach obchodzących poszczególne Izby Syndykalne, d) zapoznanie się z nowemi zdobyczami techniki handlu, lub poszczególnemi możliwościami odnośnych rynków.

Kongresiści pracują w najrozmaitszych sekcjach i program bywa z góry ustalony.

Podając powyższe do wiadomości i biorąc pod uwagę, że nasze firmy jeszcze ani razu nie brały udziału w takim Kongresie, Konsulat uważa za celowe zagadnienie, czy nie należałoby, aby w Kongresie, który ma się odbyć w Lyonie we wrześniu 1932 r. wzięło udział kilka naszych firm ziemiaczanych, lub ich przedstawiciele, ewentualnie przedstawiciele 2-ch naszych Syndykatów ziemniaczanych.

Konsulat uważa, że udział ten może mieć decydujący wpływ na rozwój naszego eksportu ziemiaków do Francji, szczególnie jeśli delegaci z Polski będą znali język francuski, jak również potrafią nawiązać kontakty.

Poza firmami handlującemi ziemniakami mogłyby wziąć udział również firmy eksportujące artykuły naszej produkcji rolnej roślinnej.

Sekretarz generalny Kongresu zapewnia gorące przyjęcie i udzielenie przedstawicielom Polski czasu na wygłoszenie odczytu na temat: „Ensemble des coutumes et usages dans la domaine du commerce des pommes de terre en Pologne" i prosił, by delegaci polscy przygotowali się do udzielenia wyczerpujących odpowiedzi na pytania, które będą z pewnością stawiać tutejsi importerzy.

Pozatem przybycie przedstawicieli naszych firm może przyczynić się do nawiązania bezpośrednich stosunków, na czem nam tak bardzo zależy i co należycie doceniają przedstawiciele tutejszych organizacyj — prezes p. Coquet i sekretarz p. Vernet. —